

Sygn. akt: I Ns 267/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Renata Żak
Ławnicy:	
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Barbara Pająk

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2019 r. w Kielcach na rozprawie

sprawy z wniosku K. Z.

z udziałem Prezydenta Miasta K., Rzecznika Praw Obywatelskich i Stowarzyszenia (...) w K.

odwołanie od decyzji o zakazie zgromadzenia

postanawia:

1.

uchylić w całości decyzję Prezydenta Miasta K. z dnia 3 lipca 2019 r. w sprawie znak SO.5310.54.2019 w przedmiocie zakazu organizacji zgromadzenia planowanego w K. na dzień 13 lipca 2019 r. w godzinach 14.00 – 17.00, mającego się odbyć w formie przemarszu na trasie: ul. (...) – ul. (...) – ul. (...) H. – G. – Aleja IX Wieków K. – ul. (...) – ul. (...) – ul. (...) – ul. (...) M.- ul. (...) Wolności- ul. (...) - ul. (...) M.

2.

zasądzić od Prezydenta Miasta K. na rzecz K. zapłaty kwotę 297 zł (dwieście dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania

UZASADNIENIE

K. Z. - organizatorka zgromadzenia zaskarżyła w całości decyzję Prezydenta Miasta K. z 3 lipca 2018 roku w sprawie znak: SO.5410.54.2019 w przedmiocie zakazu organizacji zgromadzenia planowanego w K. na dzień 13 lipca 2019 roku w godzinach 14 - 17 mającego się odbyć w formie przemarszu na trasie ulic: S.- S. – P. - Rondo (...) – Aleja IX Wieków K.- ul. (...) – Rynek – Bodzentyńska- K.- Plac (...) - Plac (...) – S. - Plac (...).

Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie prawa materialnego to jest:

- art. 14 pkt. 2 ustawy prawo zgromadzeniach poprzez błędną wykładnię tego przepisu i przyjęcie, że okoliczność zorganizowania w tym samym dniu, w zbliżonym czasie i niedalekiej odległości od siebie kilku zgromadzeń grup społecznych reprezentujący różniące się przekonania społeczno- polityczne oraz ideologiczne stanowi wystarczającą podstawę do wydania decyzji o zakazie zgromadzenia ze względu na zagrożenie mienia w znacznych rozmiarach,

życia lub zdrowia uczestników zgromadzenia, mieszkańców K. i osób postronnych, w sytuacji gdy wyżej wymienione zagrożenia ma charakter jedne potencjalny i opiera się na przypuszczeniach

- art. 12 ust. 1 i 2 związku z art. 14 ustawy prawo o zgromadzeniach poprzez niezastosowanie tego przepisu w przypadku stwierdzenia, że nie jest możliwe odbycie zgłoszonych zgromadzeń w taki sposób, aby ich przebieg nie zagrażał życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach,

- art. 57 w związku z art. 33 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 11 ust. 1 i 2 i art. 14 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności poprzez nieuzasadnione i nieproporcjonalne naruszenie prawa do wolności zgromadzeń i zakazani przedmiotowego zgromadzenia z uwagi na wyłącznie potencjalne ryzyko, jakie zdaniem Organu orzekającego niesło odbycie zakazanego zgromadzenia, w sytuacji w której na organie administracji publicznej spoczywa obowiązek zapewnienia pokojowego i spokojnego charakteru zgromadzenia oraz zagwarantowania bezpieczeństwa jego uczestnikom i osobom postronnym .

Z uwagi na powyższe zarzuty wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i zasądzenie od Organu na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania według norm przepisanych

Na uzasadnienie swojego stanowiska wnioskodawczyni wskazała, iż 13 czerwca 2019 r. zawiadomiła Prezydenta Miasta K. o zamiarze zorganizowania zgromadzenia publicznego pod nazwą M. Równości, które miałyby się odbyć 13 lipca 2019 roku w K. na trasie szczegółowo wskazanej w zgłoszeniu Przewidywana liczba osób w zgromadzeniu została określona na liczbę 500 i jego celem miało być: wyrażenie poparcia i równouprawnienia dla osób (...) + w Polsce, promowanie idei tolerancji oraz akceptacji dla mniejszości, integracja osób heteroseksualnych i nieheteronormatywnych oraz promowanie szacunku i przeciwdziałanie dyskryminacji. Na prośbę pracowników Biura (...) Urzędu Miasta w K. trasa zgromadzenia została zmieniona z uwagi na bliskość zgłoszonego innego zgromadzenia środowisk narodowych. Ostatecznie trasa przemarszu została określona ulicami znajdującymi się w centrum K. tj ul. (...) IX Wieków K., P. , (...), Rynek, Bodzentyńska K.. Plac (...). Oprócz zgromadzenia zgłoszonego przez wnioskodawczyni zostało prawidłowo zgłoszonych 13 innych zgromadzeń, co według skarżącej jest standardową praktyką środowisk sprzeciwiających się tego typu zgromadzeniom, aby doprowadzić do wydania decyzji o treści zaskarżonego orzeczenia Wnioskodawczyni podniosła, że Prezydent Miasta K. otrzymał opinię Komendanta Miejskiego Policji w K. w sprawie planowanych zgromadzeń, w której wskazał że organizowanie zgromadzeń wyrażających poparcie dla równouprawnienia osób (...) + budzi wśród społeczności bardzo negatywne emocje i kontrowersje, a w związku z tym istnieje wysokie prawdopodobieństwo zakłócenia przedmiotowego zgromadzenia przez osoby o poglądach konserwatywnych i prawicowych, w tym pseudokibiców piłkarskich. Decyzją z 3 lipca 2019 roku Prezydent Miasta K. zakazał zgromadzenia zgłoszonego przez K. Z.. Jako podstawę prawną swojej decyzji wskazał art. 14 pkt 2 ustawy Prawo o zgromadzeniach podnosząc, że organizowanie zgromadzenia jakim jest M. Równości, w którym mogą wziąć udział grupy osób o przeciwstawnych poglądach i ideach, może doprowadzić do eskalacji konfliktu, a tym samym stanowić realne zagrożenie nie tylko dla uczestników przemarszu, ale również dla osób postronnych – mieszkańców K. oraz osób przebywających w K. w celach turystycznych. Zetknięcie się tak antagonistycznych grup miałyby skutkować potencjalnym zagrożeniem dla życia i zdrowia ludzi oraz mienia znacznych rozmiarów, w tym samochodów i witryn sklepowych. Powołał się ponadto na okoliczność, iż wniosek organizatorki o wykorzystanie dróg w sposób szczególny w związku z planowanym zgromadzeniem nie spełniła wymogów formalnych.

Skarżący zarzuciła, że organizator zgromadzenia po nowelizacji ustawy o zgromadzeniach publicznych nie ma obowiązku składania wniosku o wykorzystanie dróg w sposób szczególny , po wtóre nie była wzywana do uzupełnienia braków formalnych tego wniosku, a ponadto cofnęła go w dniu 4 lipca br.

Skarżąca podniosła że wolność zgromadzeń to jeden z fundamentów społeczeństwa demokratycznego i gwarantowana jest przez art. 57 Konstytucji RP i art. 11 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, art. 21 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich czy też art. 12 ust. 1 Karty Praw Podstawowych. Wolność zgromadzeń nie jest wolnością absolutną i podlega ograniczeniom wynikającym z aktów prawnych, ale ograniczenia te muszą wynikać z ustawy i muszą być konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku

publicznego, dla zapobiegania przestępstwom, dla ochrony zdrowia i moralności publicznej albo wolności i praw innych osób. Przesłanki wydania decyzji o zakazie zgromadzenia wskazane zostały w art. 14 ustawy z 4 lipca 2015 roku Prawo o zgromadzeniach, które zdaniem Odwołującej się w przedmiotowej sprawie nie zaistniały. Prezydent Miasta K. powołując się na art. 14 pkt 2 ustawy zakazał zgromadzenia wskazując na zagrożeniem życia lub zdrowia ludzi albo mienia w znacznych rozmiarach. W uzasadnieniu decyzji nie powołano jakichkolwiek dowodów, na których oparto to twierdzenie, a które miałyby świadczyć o tym, że zagrożenie życia lub zdrowia ludzi albo mienia w znacznych rozmiarach jest zagrożeniem realnym i rzeczywistym. Prezydent Miasta K. wskazał jedynie, że tego dnia zgłoszonych jest 13 innych kontrmanifestacji, trasa przemarszu wiedzie przez ściśle centrum miasta, że istnieje ryzyko zakłócenia bezpieczeństwa dla uczestników zgromadzeń i osób postronnych w tym turystów i uczestników festiwalu harcerskiego który będzie odbywał się w K. w tym samym czasie. Pismo Komendanta Miejskiego Policji skierowane do Prezydenta wskazują jedynie na istnienie potencjalnego ryzyka zakłócenia bezpieczeństwa i nie może być traktowane jako informacja o realnym zagrożeniu dla życia lub zdrowia oraz mienia. Skarżąca zarzuciła, że zagrożenia o których mowa w decyzji to jest niszczenie mienia (witryn sklepowych i samochodów) mają charakter hipotetyczny, opierają się na przypuszczeniach i bardzo ogólnych prognozach. Ponadto zagrożenia te mogą być wyeliminowane poprzez środki, którymi Organ dysponuje, źródłem zagrożenia życia lub zdrowia ludzi albo mienia w znacznych rozmiarach mogą być jedynie osoby przeciwne M. Równości, a nie jego uczestnicy. Doświadczenie płynące z organizacji (...) w innych miastach przemawiają za przyjęciem, że nie łączą się one z wystąpieniem poważnych zakłóceń porządku.

W ocenie skarżącej Prezydent Miasta K. nie wykazał więc, że odbycie zgromadzenia może realnie zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, a jeśli nawet gdyby przyjąć, że zagrożenia te są realne to nie wyczerpał możliwości jakie daje art. 14 pkt. 2 ustawy o zgromadzeniach który nakazuje w takich przypadkach podjęcie próby usunięcia zagrożenia poprzez zastosowanie procedur o których mowa w art. 12 i 13 ustawy. Procedury te zmierzają do wyeliminowania potencjalnego zagrożenia.

Rzecznik Praw Obywatelskich zgłosił swój udział w sprawie wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji Prezydenta Miasta K. w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie przepisów:

- art. 14 pkt 2 ustawy z 24 lipca 2015 roku – Prawo o zgromadzeniach poprzez błędne jego zastosowanie i bezpodstawne przyjęcie, że czas i miejsce planowanego zgromadzenia oraz fakt organizacji w tym samym czasie 13 innych zgromadzeń grup społecznych reprezentujący przede wszystkim różniące się przekonania społeczno – polityczne, jak również imprezy kulturalnej pod nazwą (...) Harcerski Festiwal (...) Szkolnej stanowią wystarczającą podstawę do wydania decyzji o zakazie zgromadzenia ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia albo mienia w znacznych rozmiarach, podczas gdy to nie ze strony organizatorów i uczestników zgromadzenia miałyby dojść do ewentualnego zagrożenia

- art. 57 związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 11 ust. 1 i 2 art. 14 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności poprzez nieuzasadnione i nieproporcjonalne naruszenie prawa do wolności zgromadzeń. Rzecznik Praw Obywatelskich podniósł, że w przepisach prawa krajowego jak i aktach prawa międzynarodowego oraz orzecznictwie międzynarodowych organów ochrony praw człowieka wskazuje się na konieczność zapewnienia przez władze państwowe wolności organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich, a ograniczenie tej wolności może określać ustawa. Wolność do pokojowego gromadzenia się odgrywa szczególną rolę w urzeczywistnieniu praw grup mniejszościowych do pełnego i równoprawnego udziału w życiu politycznym i społecznym. Wolność zgromadzeń to nie tylko możliwość organizacji i przeprowadzenia zgromadzenia, ale też możliwości pokojowego w nim uczestniczenia przez jednostkę. Organy władzy mają obowiązek umożliwić przeprowadzenie pokojowego zgromadzenia również wtedy, kiedy jego uczestnicy będą prezentować idee odmienne od poglądów większości, a dodatkowo takie zgromadzenia będą się starali zakłócać lub udaremniać uczestnicy kontrmanifestacji. Na władzach państwowych ciąży bowiem obowiązek zagwarantowania pluralizmu, a zatem faktyczne poszanowanie wolności gromadzenia się, które nie może sprowadzać się wyłącznie do powstrzymania się od ingerencji, a obejmuje również pozytywny obowiązek zapewnienia skutecznego korzystania z tej wolności.

Ma to szczególne znaczenie dla obywateli wyrażających poglądy niepopularne, należących do mniejszości i narażonych na dyskryminację, represję i szykany. Analiza linii orzecznictwa Trybunału Praw Człowieka wskazuje, że Trybunał pośrednio włączył mniejszości seksualne do tych grup społecznych, które wymagają szczególnej ochrony. W orzecznictwie polskich sądów ugruntowany jest pogląd, że wolność zgromadzeń pełnił doniosłą rolę w demokratycznym państwie prawnym, a także jest warunkiem istnienia społeczeństwa demokratycznego oraz realizacji innych wolności i praw. Stąd też wszelkie ograniczenia wolności zgromadzeń powinny spełniać test niezbędności i proporcjonalności. Przesłankę wydania zakazu organizacji zgromadzenia zawartych w art. 14 ustawy Prawo o zgromadzeniach nie można interpretować rozszerzająco, powinny być traktowane jako absolutny wyjątek, a w szczególności nie mogą opierać się wyłącznie na ogólnych prognozach lub przypuszczeniach. Organy władzy publicznej mają obowiązek umożliwienia przeprowadzenia pokojowego zgromadzenia również wtedy, kiedy jego uczestnicy prezentować będą idee odmienne od poglądów większości, a dodatkowo takie zgromadzenie będą się starali zakłócać lub udaremniać uczestnicy kontrmanifestacji. Przesłanki pozwalające na wydanie zakazu odbycia zgromadzenia powinny odnosić się do zachowania organizatorów i uczestników zgromadzenia nie zaś do zachowania osób trzecich, a przy dokonywaniu tej oceny cel zgromadzenia może być istotny.

Rzecznik Praw Obywatelskich wskazał, że ocena decyzji Prezydenta Miasta K. prowadzi do wniosku, że źródła zagrożeń upatruje on w znacznej liczbie złożonych zawiadomień o planowanych kontrmanifestacjach i możliwym zachowaniu ich uczestników, a także innych osób o konserwatywnych ogląda czy pseudokibiców lokalnych klubów piłkarskich. Organ dokonując oceny czy zgłoszone zgromadzenie zagraża życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu znacznych rozmiarach powinien był odnieść się wyłącznie do zachowania organizatorów i uczestników przedmiotowego zgromadzenia. Natomiast posłużył się zasadą odpowiedzialności zbiorowej, obarczając organizatorów i uczestników pokojowego M. Równości odpowiedzialnością za liczbę kontrmanifestacji i potencjalne agresywne zachowanie osób, na które organizatorzy M. nie mogą mieć wpływu. Pominął też, że uczestnicy zgromadzenia należą do mniejszości narażonej na dyskryminację, a ich celem jest zwrócenie uwagi na konieczność przestrzegania konstytucyjnego zakazu dyskryminacji ze względu na jakiegokolwiek przyczyny. Swobodne korzystanie z wolności zgromadzeń przez osoby narażone na dyskryminację powinno podlegać szczególnej ochronie władz publicznych i skłonić ją do skrupulatnego zabezpieczenia trasy przemarszu, Okoliczność zaś, że w tym samym czasie odbywać się będzie Harcerski Festiwal (...) Szkolnej K. 2019, a planowana trasa zgromadzenia prowadzi przez ściśle centrum miasta, gdzie mogą przebywać goście festiwalu, mieszkańcy i turyści nie uzasadnia ograniczenia prawa do wolności zgromadzeń. Korzystanie z tego prawa zwykle wpływa na codzienne życie miasta, jego mieszkańców, a samo istnienie ryzyka, że pochód publicznych doprowadzi do naruszenia porządku publicznego na skutek zdarzeń za które organizatorzy nie mają wpływu nie uzasadnia ograniczenia prawa do wolności zgromadzeń. Nawet jeśli Prezydent Miasta K. uznał, że istniała realnie uzasadniona obawa zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub mienia znacznej wartości – to zagrożenie należało wyeliminować w inny sposób chociażby poprzez wdrożenie procedury przewidzianych w ustawie Prawo o zgromadzeniach jak również zastosowania innych środków, które pozwoliłyby zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom zgromadzenia i osobą postronnym a także należycie chronić porządek publicznych poprzez wykorzystanie funkcjonariuszy policji lub straży miejskiej.

Opinię w sprawie odwołania od decyzji Prezydenta Miasta K. z 3 lipca 2019 roku zgłoszone zostały przez Helsińską Fundację Praw Człowieka, Stowarzyszenie (...) nie wyklucza” jak również Stowarzyszenie (...) w L.. W opiniach podkreślano fundamentalne znaczenie prawa do wolności zgromadzeń, na to że wszelkie ograniczenia wolności zgromadzeń powinny mieć charakter absolutnego wyjątku, a ich dopuszczalność należy oceniać w świetle zasad proporcjonalności, na obowiązek państwa w zapewnieniu bezpieczeństwa uczestnikom zgromadzeń, na dyskryminacyjny charakter zakazu zgromadzeń, a zwłaszcza stosunku do osób należących do mniejszości seksualnych. W konkluzji Helsińska Fundacja Praw Człowieka jak również Stowarzyszenia wskazały, że Prezydent Miasta K. nie uprawdopodobnił w wystarczającym stopniu możliwości wystąpienia rzeczywistego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi albo mienia w znacznych rozmiarach związku z planowanym zgromadzeniem, zaś możliwość wystąpienia negatywnych reakcji ze strony kontrmanifestacji nie może stanowić wyłącznej podstawy do zakazania zgromadzenia.

Sąd dopuścił do udziału w sprawie w charakterze uczestnika Stowarzyszenie Liga (...) w K., które wniosło o utrzymanie zaskarżonej decyzji Prezydenta Miasta K.. Wskazało, że zgoda na zgromadzenie M. Równości stanowić będzie akceptację zagrożeń popełnienia przestępstw i wykroczeń przez jego uczestników. Uczestnicy parady (...) zachowują się nieobyczajnie, ich zachowania wyczerpują znamiona wykroczeń wymienionych w Kodeksie wykroczeń, jak również obrażają uczucia religijne innych osób poprzez szydzenie z przedmiotów czci religijnej oraz obrazoburcze wybryki. Podniosło również, że publiczne manifestacje homoseksualizmu są kontrowersyjne dla wielu obywateli K., budzą uzasadniony niepokój, wprowadzając zamęt społeczny. (...) wyrazili swój sprzeciw poprzez złożenie 7.000 podpisów.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

K. Z. 13.06.2019 r. dokonała w Urzędzie Miasta K. zgłoszenia drogą mailową zawiadomienia o zgromadzeniu publicznym jakie odbyć się miało 13.07.2019 r. W zgłoszeniu tym wskazała, że przewidywana liczna uczestników wynosi 500 osób, że celem zgromadzenia jest wyrażenie poparcia dla osób (...) w Polsce, promowanie tolerancji oraz akceptacji dla mniejszości, integracją osób heteroseksualnych i nieheteronormatywnych, promowanie szacunku oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji. Zadeklarowała, że Organizator zapewni udział w zgromadzeniu wolontariuszy w licznie 10, którzy pełnić będą funkcje porządkowe, oraz wyznaczy osobę, która będzie koordynowała działania (...) i utrzymywała kontakt z policją i służbami porządkowymi. Trasa marszu wyznaczona została ulicami centrum miasta K..

Tego samego dnia do Biura (...) Urzędu Miasta K. wpłynęło łącznie 19 zgłoszeń zgromadzeń publicznych zaplanowanych na 23 lipca 2019 r., z czego 13 odpowiadało wymogom formalnym. W 9 przypadkach doszło do kolizji miejsca i czasu zaplanowanych zgromadzeń z prawidłowo zgłoszonym przez organizatora – K. M. Równości. W związku z tym wszyscy zgłaszający zgromadzenia zostali poinformowani o konieczności zmiany miejsc i czasu zgromadzenia lub zachowania 100 metrowej odległości między zgromadzeniami. Spośród zgłoszonych zgromadzeń tylko jedno tj. M. Równości miało status zgromadzenia zwykłego, pozostałych 12 były to zgromadzenia zgłoszone w trybie uproszczonym (art. 21 ustawy p.o.z.)

Prezydent Miasta K. pismem z 19 czerwca 2019 r. zwrócił się do Komendanta Miejskiego Policji w K. o zajęcie stanowiska w zakresie potencjalnych, realnych zagrożeń w związku ze zgłoszeniem zamiaru organizacji 13 lipca 2019 r. na terenie śródmieścia K. trzynastu zgromadzeń publicznych, w tym zgromadzenia w trybie zwykłym mającego poruszać się ulicami miasta.

Pismem z 27 czerwca 2019 r. Komendant Miejski Policji skierowanym do Prezydenta Miasta K. wskazał, że z informacji jakie posiada w czasie organizowania M. Równości zostało zgłoszonych 13 kontrmanifestacji w bezpośrednim sąsiedztwie trasy przemarszu. Z doniesień medialnych dotyczących marszy o takim samym charakterze, które odbyły się w innych miastach P. wynika, że organizowane zgromadzenia wyrażające poparcie dla równouprawnienia (...) budzi wśród lokalnych społeczności bardzo negatywna emocje i kontrowersje. W związku z powyższym istnieje wysokie prawdopodobieństwo zakłócenia przebiegu marszu przez grupy osób o poglądach prawicowych, konserwatywnych, w tym pseudokibiców piłkarskich z terenu województwa (...). Ponadto w dniach 11-21 lipca 2019 r. w K. odbywać się będzie Międzynarodowy Festiwal (...) Szkolnej goszczący dziesiątki zespołów muzycznych, tanecznych, wokalnych, teatralnych i folklorystycznych, a w takich dniach centrum K. zamienia się w scenę z niepowtarzalną widownią tysiąca osób, Komendant podniósł, że nadrzędnym i ustawowym celem Policji jest zapewnienie porządku publicznego i bezpieczeństwa wszystkim uczestnikom przed, w trakcie jak również po zakończeniu zgromadzeń oraz osobom postronnym.

Decyzją z 3 lipca 2019 r. Prezydent Miasta K. zakazał organizacji zgromadzenia planowanego w K. na dzień na dzień 12 lipca 2019 r w godzinach 14.00-17.00 mającego się odbyć w formie przemarszu na trasie: ul. (...) -ul. (...) -ul. (...) H. G.- Aleja IX Wieków K. -ul. (...) -ul. (...) -ul. (...) - ul. (...) M.-ul. (...) Wolności – ul. (...) – ul. (...) M..

Na uzasadnienie swojego stanowiska wskazał, że wniosek organizatora zgromadzenia, który wpłynął do Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w K. o wykorzystanie dróg w sposób szczególny nie spełniał

wymogów formalnych, a zatem organizator zlekceważył wymagania związane z uzyskaniem zezwolenia. Ponadto, zakazanie zgromadzenia było konieczne, albowiem jego realizacja może zagrażać życiu lub zdrowiu albo mieniu w znacznych rozmiarach, a zagrożenia tego nie dało się usunąć. Ryzyko wystąpienia przesłanek wskazanych w art. 14pkt 2 u.p.z. jest znacznie większe w sytuacji organizacji krzyżowych zgromadzeń. Prezydent Miasta K. wskazał również, że literalne brzmienie tego przepisu nie daje podstaw do przyjęcia wykładni zawężającej jego stosowanie jedynie do sytuacji, w których zagrożenie wynika bezpośrednio z działań uczestników zgromadzenia. Organizowanie zgromadzenia jakim jest M. Równości, w którym mogą wziąć udział bardzo różne grupy osób o przeciwstawnych poglądach, ideach może doprowadzić do eskalacji konfliktu, a tym samym stanowić realne zagrożenie nie tylko dla uczestników przemarszu, ale również osób postronnych. Zagrożenie to wiąże się nie tylko z potencjalnym zachowaniem uczestników zgromadzenia, ale również z faktem, iż na ten sam dzień zaplanowana została organizacja innych zgromadzeń w licznie 12 - tu, w których udział wziąć mają grupy społeczne o poglądach przeciwstawnych do poglądów prezentowanych przez uczestników przemarszu. Sposób zgłędzenia zawiadomień o zamiarze zorganizowania zgromadzeń daje powód do przyjęcia tezy, że organizatorzy kontrmanifestacji działają w sposób świadomy i celowy, aby uniemożliwić organizację przemarszu, oraz że ich działania w tym celu nie ograniczą się tylko do rozwiązań formalnych. Prezydent Miasta K. wskazał, że nie bez znaczenia jest również okoliczność, że w dniach 11-21 lipca 2019 r. na terenie K. odbywać się będzie Międzynarodowy Festiwal Harcerski, a na dzień 13 lipca 2019 r. zaplanowano dla jego uczestników warsztaty w Wojewódzkim (...), (...) Centrum (...) oraz koncert w Amfiteatrze K..

Powyższy stan faktyczny w sprawie był niesporny i ustalony został w oparciu o wyjaśnienia wnioskodawczyni K. Z. jak i dowody z dokumentów z akt postępowania o symbolu (...). 5310.55.2019

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie jest zasadne i doprowadziło do uchylecia zaskarżonej decyzji Prezydenta Miasta K.

Wolność zgromadzeń jest jednym z fundamentów demokratycznego państwa prawa i gwarantuje członkom społeczności wpływ na władze publiczne, na oddziaływanie jednostek na nie przez prezentowanie opinii, ocen, poglądów i żądań. Jest dobrem osobistym człowieka. Rzeczpospolita Polska wolność tę chroni przepisami Konstytucji, a ponadto zobowiązało się do jej respektowania ratyfikując Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Zgodnie z art. 57 Konstytucji RP każdemu zapewnia się wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich zaś ograniczenie tej wolności może określać jedynie ustawa. Ustawą tą jest przede wszystkim ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. poz. 1485), która w art. 14 stanowi, że organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia nie później niż na 96 godzin przed planowaną datą zgromadzenia, jeżeli:

- 1) jego cel narusza wolność pokojowego zgromadzania się, jego odbycie narusza art. 4 lub zasady organizowania zgromadzeń albo cel zgromadzenia lub jego odbycie naruszają przepisy karne;
- 2) jego odbycie może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, w tym gdy zagrożenia tego nie dało się usunąć w przypadkach, o których mowa w art. 12 lub art. 13.

Jak słusznie podnosili uczestnicy postępowania wolność zgromadzeń nie jest absolutna, ale jej ograniczenie powinno być traktowane jako wyjątek, co wskazuje na potrzebę zawężającej interpretacji wszelkich ograniczeń dotyczących swobodnego, pokojowego zgromadzania się. Każdy więc zakaz odbycia zgromadzenia musi być oparty i w sposób przekonywujący uzasadniony przesłankami określonymi w art. 14 Prawa o zgromadzeniach.

W orzecnictwie sądów krajowych, Trybunału Konstytucyjnego jak i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wskazuje się, że ograniczenia wolności zgromadzeń nie powinny opierać się na przypuszczeniach bądź spekulacjach, a ewentualny zakaz podejmowany bez uprzedniej oceny stopnia zagrożenia (tak uchwała Trybunału Konstytucyjnego z 16 marca 1994 r., W 8/93, OTK 1994, Nr 1, poz. 18; orzecznictwo (...), w szczególności wyr. (...) z: 2 października

2001 r. w spr. S. i the U. M. O. I. przeciwko Bułgarii, skargi Nr (...), (...); 20 lutego 2003 r. w spr. D. A. przeciwko Turcji, skarga Nr (...); wyr. (...) z 8 lipca 2008 r. w spr. V. przeciwko W., skarga Nr (...).

Sąd rozpoznający sprawę w całości podziela stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich, że standard ochrony wolności zgromadzeń oraz powiązany z nim zakaz nierównego traktowania przez władze publiczne można sprowadzić do następujących kwestii:

- wszelkie ograniczenia wolności zgromadzeń muszą spełniać test niezbędności i proporcjonalności i powinny być traktowane jako absolutny wyjątek,
- organy władzy publicznej mają obowiązek umożliwić przeprowadzenie pokojowego zgromadzenia również wtedy, kiedy jego uczestnicy będą prezentować idee odmienne od poglądów większości, a dodatkowo takie zgromadzenie będą się starali zakłócić lub udaremnić uczestnicy kontrmanifestacji,
- przesłanki pozwalające na wydanie zakazu odbycia zgromadzenia nie mogą być interpretowane rozszerzająco, w szczególności zaś nie mogą opierać się wyłącznie na ogólnych prognozach lub przypuszczeniach i muszą uwzględniać wartości i normy wyższego rzędu wynikające z Konstytucji RP i przepisów prawa międzynarodowego,
- organy władzy publicznej, dokonując oceny, czy zgłoszone zgromadzenie zagraża życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach powinny odnosić się do zachowania organizatorów i uczestników zgromadzenia, nie zaś do zachowania osób trzecich próbujących udaremnić przeprowadzenie demonstracji.

Prezydent Miasta K. wydając zakaz odbycia zgromadzenia przyjął, że spełnione zostały przesłanki określone w art. 14 pkt 2 ustawy Prawo o zgromadzeniach polegające na zagrożeniu życiu lub zdrowiu ludzi, jak i mienia w znacznych rozmiarach. Jego zdaniem w M. Równości mogą wziąć udział grupy osób o przeciwstawnych poglądach i ideach, co doprowadzić może do eskalacji konfliktu i stworzenia realnego zagrożenia nie tylko dla uczestników przemarszu, ale i dla mieszkańców K.. Zagrożenie to potęguje okoliczność, że zgłoszono odbycie 12 zgromadzeń przez uczestników o poglądach przeciwstawnych do poglądów prezentowanych przez uczestników przemarszu.

Twierdzeń tych Sąd nie podziela. W piśmiennictwie wręcz akcentuje się, że możliwość zagrożenia winna być prawdopodobna w stopniu znacznym (zob. P. Suski, Zgromadzenia..., cz. I, rozdz. V, pkt 4.4), a nie hipotetyczna i oparta na przypuszczeniach. Ocena, czy odbycie zgromadzenia może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi, albo mieniu w znacznych rozmiarach musi być oparta na zebranych w postępowaniu dowodach odnoszących się do skonkretyzowanych okoliczności, a nie tylko przypuszczeń, czy założeń, a następnie uzasadniona w sposób przekonywający w uzasadnieniu decyzji (wyrok WSA w Bydgoszczy z 7.10.2015 r., (...) SA/Bd 242/15, niepubl.). Dowodem takim nie jest pismo Komendanta Miejskiego Policji w K., który poinformował, że z doniesień medialnych dotyczących marszy o takim samym charakterze, które odbyły się w innych miastach P. wynika, że zgromadzenia wyrażające poparcie dla równouprawnienia osób (...) + budzą wśród lokalnych społeczności bardzo negatywne emocje i kontrowersje.

Źródło potencjalnego zagrożenia życia czy zdrowia ludzi albo mienia w znacznych rozmiarach **tkwić musi w samym zgromadzeniu**, a nie w okolicznościach pochodnych, np. w planowanym działaniu jakiejś grupy osób mających na celu utrudnienie odbycia zgromadzenia publicznego. Prezydent Miasta K. wskazuje, że w zgromadzeniu mogą wziąć udział grupy osób o przeciwstawnych poglądach i ideach nie precyzując na czym to twierdzenie opiera. Faktem powszechnie znanym jest, że M. Równości w Polsce odbywają się w wielu miastach P., a w W. mają miejsce się od wielu lat. Ich uczestnicy prezentują wspólne poglądy, domagają się równouprawnienia dla osób (...), promują idee akceptacji dla mniejszości seksualnych. W tym okolicznościach nie sposób uznać, że zagrożenie dla bezpieczeństwa tkwi w samym zgromadzeniu z uwagi na przeciwstawność poglądów jej uczestników.

Odnosząc się do kolejnego argumentu, którym Prezydent Miasta K. uzasadnił zakaz zgromadzenia, a mianowicie możliwość konfrontacji z innymi zaplanowanymi zgromadzeniami, możliwość podjęcia przez nich działań, które

uniemożliwią przemarsz to Sąd uznał go za nietrafny, oparty o niewłaściwą wykładnię art. 14 pkt 2 ustawy Prawo o zgromadzeniach.

Niedopuszczalne jest uzależnienie możliwości realizacji wolności zgromadzeń od reakcji przeciwników zgromadzenia. Wykładnia przeciwna prowadziłaby do sytuacji, że wystarczającym dla uniemożliwienia zgromadzenia byłoby nawoływanie do przemocy wobec jego uczestników. (tak postanowienie SA w Białymstoku z 23.02.2017 r., I ACz 232/17, LEX nr 22400720; postanowienie SA w Lublinie z 12.10.2018 r., I ACz 1145/18, LEX nr 2559817; także wyrok WSA w Poznaniu z 14.12.2005 r., (...) SA/Po 983/2005)

Orzecznictwo (...), sądów powszechnych jak również Trybunału Konstytucyjnego potwierdza, że to na władzach państwowych ciąży obowiązek zapewnienia pokojowego charakteru zgromadzenia i zagwarantowania ochrony jego uczestnikom, bez względu na stopień kontrowersyjności przedstawianych poglądów. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 18 stycznia 2006 r. , K.21/05 (Dz. U . 2006, Nr 17, poz 141) podkreślił, że na organach władzy publicznej ciąży obowiązek zapewnienia ochrony grupom organizującym demonstracje i biorącym w nich udział, bo tylko w ten sposób można realnie gwarantować wolność zgromadzeń, bez względu na stopień kontrowersyjności (ale nie przekraczając prawnie ustalonych zakazów głoszenia określonych poglądów, np. wzywających do nienawiści rasowej, czy propagujących ideologię faszystowską) przedstawianych publicznie poglądów i opinii. Trybunał zaznaczył też, że prawo do kontrdemonstracji nie może sięgać tak daleko, by ograniczało prawo do demonstracji. Obowiązkiem władzy publicznej jest stworzenie skutecznych przesłanek odbycia zgłoszonego zgromadzenia w sytuacji, gdy poprzez zachowania innych uczestników życia publicznego zagrożone byłoby zrealizowanie wolności zgromadzeń.

Podkreślenia wymaga, że swobodne korzystanie z wolności zgromadzeń przez osoby narażone na dyskryminacje powinno skłonić władze publiczne do skrupulatnego zabezpieczenia trasy przemarszu nie zaś do wydania zakazu zgromadzenia.

Za okoliczność uzasadniającą wydanie zakazu M. Równości nie może być uznane to, że w tym samym czasie odbywać się będzie 46 Harcerski Festiwal (...) Szkolnej K. 2019, który gromadzi wiele gości, zaś trasa przemarszu wiedzie przez centrum K. . Po pierwsze brak jest podstaw do przyjęcia, że źródło zagrożenia dla zdrowia czy zdrowia ludzi albo mienia w znacznych rozmiarach tkwi w samym zgromadzeniu, po wtóre z uzasadnienia decyzji wynika, że dla uczestników Festiwalu w dniu 13 lipca 2019 r. zaplanowano warsztaty min. w (...) Centrum (...), które mieści się w pobliżu trasy przemarszu. Warsztaty te odbywać się będą wewnątrz budynku, a nie na placu przed nim czy też sąsiednich ulicach stąd też nie sposób przyjąć, że i w tym przypadku zagrożenie jest wysoce prawdopodobne.

Uczestnik Stowarzyszenie Liga (...) w K. podniosło, że zgoda na zgromadzenie M. Równości stanowić będzie akceptację nieobyczajnego zachowania uczestników parady (...), publiczne promowanie homoseksualizmu, a przez to obrażanie uczuć religijnych wielu obywateli K..

Twierdzenia te nie mają znaczenia w aspekcie wystąpienia przesłanki z art. 14 u.z.p Zakaz zgromadzeń w żadnym razie nie może wynikać z tego, że organ władzy publicznej nie akceptuje stanowiska osób biorących udział w zgromadzeniu. Zadaniem organów władzy publicznej jak i sądów nie jest analizowanie haseł, idei i treści, które nie naruszają przepisów obowiązującego prawa, a którym służyć ma zgromadzenie. Przy ocenie zachowania uczestników zgromadzenia na gruncie tego przepisu ma natomiast znaczenie cel zgromadzenia . Jak wynika to ze głoszenia celem M. Równości jest wyrażenie poparcia dla równouprawnienia osób (...) w Polsce, promowanie idei tolerancji i akceptacji dla mniejszości, promowanie szacunku oraz przeciwdziałanie dyskryminacji

Z uwagi na powyższe okoliczności Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia

ZARZĄDZENIE

Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć:

- peł. wnioskodawczyni – adw. K. (...)– (...), peł. Prezydenta Miasta K. – r.pr. A. W. peł. (...) A. S., peł Stowarzyszenia
– r.pr. M. P. – L.